

دانشگاه صنعتی شریف دانشکدهی علوم ریاضی

پایاننامهی کارشناسی ارشد رشته علوم کامپیوتر

عنوان:

دسته بندی الگوریتم های یادگیری تقویتی

نگارش:

حسين يوسفى زاده

استاد راهنما:

دکتر دانشگر

دی ۱۳۹۹

به نام خدا دانشگاه صنعتی شریف دانشکدهی علوم ریاضی

پایاننامهی کارشناسی ارشد

عنوان: دسته بندى الگوريتم هاى يادگيرى تقويتى نگارش: حسين يوسفى زاده

كميتهى ممتحنين

استاد راهنما: دكتر دانشگر امضاء:

استاد مشاور: استاد مشاور

استاد مدعو: استاد ممتحن امضاء:

تاريخ:

تئوری یادگیری تقویتی ، (RL) به تدریج به یکی از فعال ترین حوزه های تحقیقاتی در یادگیری ماشین و هوش مصنوعی تبدیل شده، که ریشه در دیدگاه های روانشناختی و علوم اعصاب درباره رفتار حیوانات و انسان دارد. یادگیری تقویتی تلاش می کند به این سوال پاسخ دهد: چه کار کنیم که بیشترین پاداش یا کمترین هزینه نصیبمان شود؟ اینکه چگونه عوامل هوشمند می توانند کنترل خود را روی محیط بهینه کنند نیز در حوزه یادگیری تقویتی قرار می گیرد. عوامل هوشمند با کاری دشوار روبرو می شوند: آنها باید مدل های کارآمدی از محیط را با استفاده از ورودی های حسی بدست آورند و از این مدل ها برای تعمیم تجربه گذشته به موقعیت های جدید استفاده کنند. به نظر می رسد انسان و سایر حیوانات این مشکل را از طریق ترکیب هماهنگ یادگیری تقویتی و سیستم های حسی سلسله مراتبی حل می کنند. در این پایان نامه، به بررسی روش های مبتنی بر یادگیری تقویتی در حالت گسسته می پردازیم و الگوریتم های مهم آن را خواهیم دید. نهایتا چند کاربرد دیگر را بررسی خواهیم کرد.

کلیدواژهها: یادگیری تقویتی

فهرست مطالب

مفدمه		`
۱_۱ تعریف مسئله		Ą
۱_۲ اهمیت موضوع		٩
۱_۳ فضای حالتها و عملها		٩
۱_۴ خط مشی		٩
۱ _ ۵ سیگنال پاداش		٩
۱_9 تابع ارزش	,	١.
١_٧ محيط	,	١.
۱ _ ۸ مسئله اکتشاف و بهره برداری	,	١.
۱_۹ اهداف تحقیق	,	١.
۱ ـ ۱ ساختار پایاننامه	•	١.
مفاهیم اولیه یادگیری تقویتی	١	۱۱
۲_۱ فرایند تصمیمگیری مارکوف	٢	۱۲
٢_٢ خطمشي		۱۳
۳_۲ سیگنال پاداش	ç	۱۴
	۱ - ۲ اهمیت موضوع	۱ - 1 تعریف مسئله ۱ - ۳ اهمیت موضوع ۱ - ۳ فضای حالتها و عملها ۱ - ۴ خط مشی ۱ - ۵ سیگنال پاداش ۱ - ۶ تابع ارزش ۱ - ۷ محیط ۱ - ۷ محیط ۱ - ۹ مسئله اکتشاف و بهره برداری ۱ - ۹ ا - ۹ ۱ - ۹ ا الماختار پایانامه مفاهیم اولیه یادگیری تقویتی ا درایند تصمیم گیری مارکوف ۲ - ۲ خطمشی

فهرست مطالب

	\fraction.f. \fraction				
	٢_٥ محيط		 	 	 ۱۵
	۲_۶ خطمشی و تابع ارزش بهینه		 	 	 18
	۲_۷ معادله بلمن معادله بلمن		 	 	 18
	۲_۸ بهینگی و معادله بهینگی بلمن		 	 	 ۱۷
	۲_۹ برنامهریزی پویا		 	 	 ۱۸
	۲_۱۰بهبود خطمشی		 	 	 19
	۲_۱۱الگوریتم خطمشی تکراری		 	 	 ۲.
	۲_۲ الگوریتم Iteration Value الگوریتم		 	 	 ۲.
	۲_۱۳درهم تنیدگی PE و PI و الگوریتم های GPI	ریتم های GPI	 	 	 ۲۱
	Q-learning\\\-\\		 	 	 ۲۱
٣	نتایج جدید				24
٣	نتایج جدید	.lla:			
٣	۳_۱ روشهای مبتنی بر مدل و بدون مدل				74
٣	۳_۱ روشهای مبتنی بر مدل و بدون مدل		 	 	
٣	۳_۱ روشهای مبتنی بر مدل و بدون مدل		 	 	 74
٣	۳_۱ روشهای مبتنی بر مدل و بدون مدل		 	 	 74 74
٣	۳-۱ روشهای مبتنی بر مدل و بدون مدل		 	 	 74 74 74 74
٣	۳-۱ روشهای مبتنی بر مدل و بدون مدل		 	 	 77° 74° 74° 75°
٣	7 (وشهای مبتنی بر مدل و بدون مدل		 	 	 74 74 74 74 75
٣	7-1 روش های مبتنی بر مدل و بدون مدل		 	 	77 74 74 74 75 77
٣	7-1 روشهای مبتنی بر مدل و بدون مدل 7-7 روش های بدون مدل 7-7 روش های مبتنی بر ارزش 8-7 روش های مبتنی بر خط مشی 9-8 9-9 9-9 <t< td=""><td></td><td></td><td> </td><td>777 778 778 779 770 770 770</td></t<>			 	777 778 778 779 770 770 770

٧	مطالب	فهرست

٣٨		مطالب تكميلى	Ĩ
3	 	 ۳_۱۴ روش های مبتنی بر مدل	
3	 	 ۳_۱۳ روش SAC	
٣۴	 	 ۳_۱۲روش DDPG	
٣۴	 	 ۳_۱۱مقایسه روش بهینه سازی خط مشی و Q-learning	

فصل ۱

مقدمه

یک روش یادگیری ماشین تعریف می شود که مربوط به نحوه اقدام یک عامل هوشمند ۱ در محیط براساس هدفی مشخص است. یادگیری تقویتی عبارت است از یادگیری اینکه عامل هوشمند چه کاری باید انجام دهد(نحوه انتخاب اقدامات برحسب موقعیت) تا به حداکثر پاداش برسد. این روش تمامی مسائل یک عامل هدفمند را صریحا در تعامل با یک محیط نامشخص بررسی می کند. به عامل هوشمند گفته نمی شود که چه کارهایی را انجام دهد ، اما درعوض باید کشف کند که کدام اقدامات، بیشترین پاداش را به همراه دارد. در جالب ترین و چالش برانگیزترین موارد ، اقدامات ممکن دارد نه تنها بر پاداش فوری بلکه در وضعیت بعدی محیط، و از طریق آن، بر کلیه پاداش های بعدی تأثیر بگذارد. این دو ویژگی مهم تمییز دهنده یادگیری تقویتی از روش های متداول یادگیری ماشین هستند. اقدامات عامل هوشمند، میتواند بر وضعیت آینده محیط روش های متداول یادگیری و تصمیم گیری درک و خود کار کردن یادگیری و تصمیم گیری هدفمند است. یادگیری تقویتی، یادگیری از طریق تعامل است که چگونه می توان برای رسیدن به یک هدف رفتار کرد. عامل یادگیری تقویتی و محیط، در طی مراحل زمانی گسسته یا پیوسته با یکدیگر تعامل دارند.

Agent'

فصل ۱. مقدمه

۱_۱ تعریف مسئله

مسئلهی یادگیری تقویتی در اصل یک مسئله بهینه سازی است. هدف اصلی مسئله، به حداکثر رساندن پاداشی است که از محیط دریافت می شود

تعریف دقیق تر این مسئله را در فصل دوم خواهیم دید.

۱_۲ اهمیت موضوع

یادگیری تقویتی در بسیاری از رشته ها مانند نظریه بازی، نظریه کنترل، تحقیق در عملیات، نظریه اطلاعات، بهینه سازی مبتنی بر شبیه سازی، سیستم های چند عاملی، هوش انبوه و آمار مورد مطالعه قرار می گیرد. در ادبیات تحقیق و کنترل عملیات، یادگیری تقویتی را برنامه ریزی تقریبی پویا ۱ یا برنامه ریزی عصبی پویا ۳ می نامند. مسائل مورد بررسی در یادگیری تقویتی در نظریه کنترل بهینه ۴ نیز مورد بررسی قرار گرفته است، که بیشتر مربوط به وجود و توصیف راه حل های بهینه و الگوریتم های محاسبه دقیق آنهاست، و کمتر مربوط به یادگیری یا تقریب، به ویژه در غیاب یک مدل ریاضی از محیط. در اقتصاد و نظریه بازی، ممکن است از یادگیری تقویتی برای توضیح چگونگی ایجاد تعادل، استفاده شود.

۱_۳ فضای حالتها و عملها

۱_۴ خط مشی

۱ _ ۵ سیگنال پاداش

terms in formalized is agent the of goal or purpose the learning reinforcement In agent. the to environment the from passing reward the called signal special a of

Approximate Dynamic Programming[†]

Neuro-dynamic Programming

Optimal Control Theory $^{\mathfrak{f}}$

فصل ۱. مقدمه

agent's the Informally, R. The Rt number, simple a is reward the step, time each At maximiz- means This receives, it reward of amount total the maximize to is goal clearly can We run. long the in reward cumulative but reward, immediate not ing hypothesis reward the as idea informal this state

همه ی آنچه به عنوان هدف مدنظرداریم می تواند به صورت بیشینه سازی مقدار میانگین یک سیگنال عددی بیان شود.

۱_۶ تابع ارزش

٧_١ محيط

۸ ـ ۸ مسئله اکتشاف و بهره برداری

یکی از چالش هایی که در یادگیری تقویتی برخلاف سایر روشهای یادگیری وجود دارد ، رقابت بین اکتشاف و بهره برداری است. برای به دست آوردن پاداش زیاد ، یک عامل یادگیری تقویتی باید کارهایی را ترجیح دهد که در گذشته انجام داده و در تولید پاداش موثرتر بوده است. اما برای کشف چنین اعمالی، باید اقداماتی را امتحان کند که قبلاً انتخاب نکرده است. این عامل برای به دست آوردن پاداش مجبور است از آنچه قبلاً تجربه کرده است بهره برداری کند، اما همچنین برای انتخاب اقدامات بهتر در آینده باید به کاوش بپردازد. اکتشاف و بهره برداری هیچکدام به تنهایی در رسیدن به هدف، کارا نیست.

١_٩ اهداف تحقيق

۱ ـ ۱۰ ساختار پایاننامه

این پایاننامه شامل -- فصل است. در فصل ...

فصل ۲

مفاهیم اولیه یادگیری تقویتی

اصطلاح کنترل بهینه ۱ در اواخر دهه ۱۹۵۰ برای توصیف مسئله طراحی یک کنترلگر برای به حداقل رساندن اندازهگیری رفتار سیستم دینامیکی در طول زمان مورد استفاده قرارگرفت. یکی از رویکردهای این مسئله در اواسط دهه ۱۹۵۰ توسط ریچارد بلمن و دیگران از طریق گسترش نظریه قرن نوزدهم همیلتون و جاکوبی توسعه یافت. این رویکرد از مفاهیم حالت یک سیستم دینامیکی و یک تابع ارزش برای تعریف یک معادله تابعی استفاده میکند؛ که اکنون معادله بلمن امیده می شود. مجموعه روش های حل مسائل کنترل بهینه به کمک معادله بلمن به عنوان برنامهریزی پویا شناخته می شود. همچنین بلمن نسخه گسسته از مسئله کنترل بهینه را که تحت عنوان فرایندهای تصمیم گیری مارکوف مشاخته می شود. ۱۹۶۰ روش Policy Iteration را برای MDP ها طراحی کرد. همه این ها عناصر اساسی در تئوری و الگوریتمهای یادگیری تقویتی مدرن هستند. در این فصل، با فرایندهای تصمیم گیری مارکوف آشنا خواهیم شد و چهار عنصر اصلی یادگیری تقویتی،

Optimal control

Dynamical system

Richard Bellman^r

Hamilton*

Jacobi[∆]

Value function⁹

Bellman equation

^{. . (}ADD)

Markov decision process(MDP)^A Reinforcement learning (RL) ^A

یعنی خطمشی٬۱، سیگنال پاداش٬۱، تابع ارزش و محیط٬۱ را دقیقا تعریف خواهیمکرد. همچنین برخی روشهای کلاسیک در یادگیری تقویتی را معرفی میکنیم.

۲ ـ ۱ فرایند تصمیمگیری مارکوف

یادگیری تقویتی از چارچوب رسمی فرایندهای تصمیمگیری مارکوف (MDP) برای تعریف تعامل بین یک عامل یادگیری و محیط آن توسط حالتها، اقدامات و پاداش استفاده میکند. مدل MDP یک مدل کلاسیک از تصمیمگیری متوالی است، جایی که اقدامات نه تنها بر پاداشهای فوری، بلکه بر موقعیتها و حالتهای بعدی و به تبع آن بر پاداش های آینده تأثیر میگذارد. MDP یک فرم ایدهآل ریاضی از مسئله یادگیری تقویتی است که برای آن تئوریهای دقیقی بیان شدهاست. MDP متناهی ، یک MDP با مجموعه حالتهای محدود است. بیشتر نظریههای فعلی یادگیری تقویتی، محدود به MDP متناهی است، اما روشها و ایدهها به طور کلی بیان می شوند.

تعریف ۲ ـ ۱ (فرایند تصمیمگیری مارکوف) فرایند تصمیمگیری مارکوف

،یک۴ تایی

 $\mathcal{M} = \langle \mathcal{S}, \mathcal{A}, \mathcal{R}, \mathcal{P} \rangle$

است که

- S بیانگر مجموعه تمام حالت هاست،
- A بیانگر مجموعه تمام عمل هاست،
- بیانگر مجموعه پاداش هاست، $\mathcal{R} \subseteq \mathbb{R}$
- $\mathfrak{P}: \mathbb{S} \times \mathcal{A} \to \Pi(\mathbb{S} \times \mathbb{R})$ و مسته احتمال انتقال MDP را مشخص $\mathfrak{P}: \mathbb{S} \times \mathcal{A} \to \Pi(\mathbb{S} \times \mathbb{R})$ را مشخص میکند.

Policy\

Reward signal ^{11}

 $[\]operatorname{Environment}^{\, \mathsf{I}\, \mathsf{Y}}$

Probability transition kernel'

هسته احتمال انتقال یا تابع انتقال $\mathcal{P}$ ، هر دوتایی حالت عمل (s,a)، که $\mathcal{S} \in \mathcal{S}$ و $a \in \mathcal{A}$ و التقال این احتمال روی دوتایی هایی به شکل (s',r) نسبت می دهد که $a \in \mathcal{A}$ بیانگر حالت بعدی و $a \in \mathcal{A}$ بیانگر پاداش این انتقال است. به ازای هر دو حالت $a \in \mathcal{A}$ و هر عمل $a \in \mathcal{A}$ و هر پاداش $a \in \mathcal{A}$ احتمال رسیدن به حالت $a \in \mathcal{A}$ و دریافت پاداش $a \in \mathcal{A}$ با انتخاب عمل $a \in \mathcal{A}$ در حالت $a \in \mathcal{A}$ یک عدد حقیقی عضو $a \in \mathcal{A}$ است که آن را به شکل $a \in \mathcal{A}$ نمایش می دهیم:

$$p(s', r|s, a) \triangleq Pr\{S_t = s', R_t = r|S_{t-1} = s, A_{t-1} = a\}$$

نامگذاری فرایند تصمیمگیری مارکوف اشاره به این موضوع دارد که این سیستمها دارای ویژگی مارکوف هستند، بدین معنا که تابع انتقال تنها به حالت فعلی سیستم و آخرین عمل وابسته است، و نسبت به حالتها و اعمال قبل از آن مستقل است.

۲_۲ خطمشی

خطمشی ۱۴ نحوه رفتار عامل یادگیری را در یک زمان خاص، مشخص میکند و هسته اصلی رفتار یک عامل یادگیری تقویتی است. خطمشی به تنهایی برای تعیین رفتار کافی است. به عنوان یک تعریف غیر دقیق، خطمشی، نگاشتی از حالتهای مدل شده از محیط به اقداماتی است که باید در آن حالت انجام شود. خطمشی ممکن است یک عملکرد ساده یا جدول جستجو باشد، یا ممکن است شامل محاسبات پیچیدهای مانند فرآیند جستجو باشد؛ همچنین خطمشی ها ممکن است تصادفی باشند.

تعریف ۲ ـ ۲ (خطمشی احتمالاتی ثابت) یک خطمشی احتمالاتی ثابت (یا به طور خلاصه خطمشی ثابت) (یا به طور خلاصه خطمشی ثابت) $\pi: S \to \Pi(A)$ (ثابت) ثابت) $\pi: S \to \Pi(A)$ انتخاب عمل $\pi: S \to \Pi(a|s)$ نشان می دهیم.

میگوییم خطمشی π در یک MDP دنبال می شود هرگاه

$$A_t \sim \pi(.|X_t), \quad t \in \mathbb{N}.$$

Policy 18

Stationary probabilistic policy \(^\delta\)

۲_۳ سیگنال پاداش

یک سیگنال پاداش هدف را در یک مسئله یادگیری تقویتی تعریف میکند. در هر گام، محیط یک عدد حقیقی به نام پاداش برای عامل یادگیری تقویتی ارسال میکند. تنها هدف عامل، به حداکثر رساندن کل پاداش دریافتی در طولانی زمان است. سیگنال پاداش اتفاقات خوب و بد برای عامل را مشخص میکند و مبنای اصلی تغییر خطمشی است. سیگنال پاداش میتواند تابعی تصادفی از وضعیت محیط و اقدام انجام شده باشد.

۲_۴ عایدی ۱۶ و تابع ارزش

سیگنال پاداش نشان می دهد که انجام چه عملی در هر گام خوب است، در حالی که تابع ارزش مشخص می کند که کدام خطمشی در طولانی مدت بهتر است. در واقع تابع ارزش نشانگر مطلوبیت طولانی مدت حالتها پس از در نظر گرفتن حالتهایی است که احتمالاً در پی خواهند داشت. ارزش حالت ه، مجموع میزان پاداشی است که عامل می تواند انتظار داشته باشد با شروع از ۶ در آینده کسب کند. پاداش ها به یک معنا اولیه هستند، در حالی که ارزشها، به عنوان پیش بینی پاداش ها، ثانویه هستند. بدون پاداش هیچ ارزشی وجود ندارد و تنها هدف تخمین ارزشها، دستیابی به پاداش بیشتر است. با این وجود، این تابع ارزش است که هنگام تصمیم گیری و ارزیابی بیشتر به آن توجه می کنیم. تعیین ارزش بسیار دشوارتر از تعیین پاداش است ارزشها باید از توالی مشاهداتی که یک عامل در طول عمر خود بسیار دشوارتر از تعیین پاداش است ارزشها باید از توالی مشاهداتی که یک عامل در طول عمر خود رنظر می گیریم، روشی برای تخمین کارآمد تابع ارزش است.

تعریف ۲ ـ ۳ عایدی تخفیف دار آینده ۱۷ یا به اختصار، عایدی، در زمان t به شکل

$$G_t \triangleq \sum_{t'=t}^{T} \gamma^{t'-t} R_{t'}$$

 $T = \infty$ تعریف می شود که T زمانی است که اپیزود به اتمام می رسد. اگر مسئله مستمر باشد آنگاه

Return 19

Future discounted Return VV

از تعریف بالا نتیجه میشود

$$G_t = R_t + \sum_{t'=t+1}^{T} \gamma^{t'-t} R_{t'}$$

$$= R_t + \gamma \sum_{t'=t+1}^{T} \gamma^{t'-(t+1)} r_{t'}$$

$$= R_t + \gamma G_{t+1}. \tag{1-Y}$$

تعریف ۲ ـ ۲ (تابع ارزش حالت) ارزش حالت s تحت خطمشی π یا $v_{\pi}(s)$ به شکل امیدریاضی عایدی، با شروع از s و دنبال کردن خطمشی π تعریف می شود.

$$v_{\pi}(s) = \mathbb{E}_{\pi} \left[G_t | S_t = s \right] = \mathbb{E}_{\pi} \left[\sum_{k=1}^{\infty} \gamma^k R_{t+k+1} | S_t = s \right]$$

تابع v_{π} را تابع ارزش حالت $^{\wedge\wedge}$ مربوط به خطمشی π مینامیم.

تعریف ۲ ـ α (تابع ارزش عمل) ارزش عمل a در حالت s تحت خطمشی π یا $q_{\pi}(s,a)$ به شکل امیدریاضی عایدی، با شروع از s و انتخاب عمل a و سپس دنبال کردن خطمشی π تعریف می شود.

$$q_{\pi}(s, a) = \mathbb{E}_{\pi} \left[G_t | S_t = s, A_t = a \right] = \mathbb{E}_{\pi} \left[\sum_{k=1}^{\infty} \gamma^k R_{t+k+1} | S_t = s, A_t = a \right]$$

تابع q_{π} را تابع ارزش عمل ۱۹ مربوط به خطمشی π مینامیم.

٧_٥ محيط

٧_٥. محيط

مدلِ محیط رفتار محیط را تقلید میکند، یا به طور کلی تر، اجازه می دهد تا در مورد نحوه رفتار محیط، پیشبینی کارآمدی داشته باشیم. از مدلها برای برنامه ریزی و انتخاب در روند تصمیم گیری با در نظر گرفتن شرایط احتمالی آینده بدون تجربه واقعی آنها استفاده می شود. روش هایی که برای حل مشکلات یادگیری تقویتی از مدل ها و برنامه ریزی ها استفاده می کنند، روش های مبتنی بر مدل نامیده می شوند. این روش ها در مقابل روش های بدون مدل هستند که همگی آزمون و خطا هستند.

State Value Function \^

Action Value Function 19

۲_۶ خطمشی و تابع ارزش بهینه

۲_۶. خطمشی و تابع ارزش بهینه

برای MDP های متناهی، میتوانیم خطمشی بهینه ۲۰ را به صورت زیر تعریف کنیم

تعریف ۲ ـ ۶ میگوییم خطمشی π بهتر یا مساوی خطمشی π است و مینویسیم $\pi \geqslant \pi$ هرگاه برای $s \in \mathcal{S}$

$$v_{\pi}(s) \geqslant v_{\pi'}(s)$$
.

می توان نشان داد که حداقل یک خطمشی وجود دارد که بهتر یا مساوی هر خطمشی دیگری باشد [۱]. به چنین خطمشی بهینه وجود داشته به چنین خطمشی بهینه گفته می شود. ممکن است بیش از یک خطمشی بهینه وجود داشته باشد ولی تابع ارزش متناظر با همه خطمشی های بهینه یکسان است و برابر با تابع ارزش بهینه است که با نماد v_* نمایش داده شده و به شکل زیر تعریف می شود. برای هر $s \in S$

$$v_*(s) \triangleq \max_{\pi} v_{\pi}(s)$$

همچنین تمام خطمشی های بهینه تابع عمل_ارزش مشترکی دارند که آن را با نماد q_* نمایش می دهیم و $a \in A(s)$ و $s \in S$ که $s \in S$ و رای هر دوتایی حالت عمل $s \in S$ و رای هر دوتایی حالت عمل ریم نمی شود. برای هر دوتایی حالت عمل $s \in S$ و رای نمایش می شود.

$$q_*(s,a) \triangleq max_{\pi}q_{\pi}(s,a)$$

می توانیم q_* را برحسب v_* به شکل زیر بنویسیم

$$q_*(s,a) = \mathbb{E}[R_{t+1} + \gamma v_*(S_{t+1})|S_t = s, A_t = a]$$
 (Y-Y)

٧_٢ معادله بلمن

٧_٧. معادله بلمن

ویژگی اساسی توابع ارزش که در طول یادگیری تقویتی و برنامهریزی پویا استفاده میشوندصدق کردن در روابط بازگشتی است. معادلات بلمن رابطهای بین ارزش یک حالت و ارزشهای حالتهای بعدی

Optimal policy 7.

آن را بیان میکند

$$\begin{split} v_{\pi}(s) &\triangleq \mathbb{E}_{\pi}[G_{t}|S_{t} = s] \\ &= \mathbb{E}_{\pi}[R_{t+1} + \gamma G_{t+1}|S_{t} = s] \\ &= \sum_{a} \pi(a|s) \sum_{s'} \sum_{r} p(s', r|s, a)[r + \gamma \mathbb{E}_{\pi}[G_{t+1}|S_{t+1} = s']] \\ &= \sum_{a} \pi(a|s) \sum_{s', r} p(s', r|s, a)[r + \gamma v_{\pi}(s')] \quad \forall s \in (S) \end{split} \tag{\Upsilon-\Upsilon}$$

۲_۸ بهینگی و معادله بهینگی بلمن

۲_۸. بهینگی و معادله بهینگی بلمن

$$\begin{split} v_*(s) &= \max_{a \in \mathbb{A}(s)} q_{\pi_*}(s, a) \\ &= \max_a \mathbb{E}_{\pi_*} [G_t | S_t = s, A_t = a] \\ &= \max_a \mathbb{E}_{\pi_*} [R_{t+1} + \gamma G_{t+1} | S_t = s, A_t = a] \\ &= \max_a \mathbb{E} [R_{t+1} + \gamma v_*(S_{t+1}) | S_t = s, A_t = a] \\ &= \max_a \sum_{s', r} p(s', r | s, a) [r + \gamma v_*(s')]. \end{split}$$

$$(\S-\S)$$

$$q_*(s, a) = \mathbb{E} [R_{t+1} + \gamma \max_{a'} q_*(S_{t+1}, a') | S_t = s, A_t = a]$$

= $\sum_{s', r} p(s', r | s, a) [r + \gamma \max_{a'} q_*(s', a')]$

۲_۹ برنامهریزی پویا

۲_۹. برنامهریزی پویا

برنامهریزی پویا ۲۱ مجموعهای از الگوریتمها است که برای محاسبه خطمشی بهینه استفاده می شود. الگوریتمهای کلاسیک برنامهریزی پویا به دلیل فرض مدل کاملی از محیط و همچنین هزینه محاسباتی زیادشان، به لحاظ عملی چندان قابل استفاده نیستند اما به لحاظ نظری مهم هستند.

ایده اصلی DP و به طور کلی یادگیری تقویتی، استفاده از تابع ارزش حالت یا عمل برای سازماندهی یک الگوریتم جستجو برای خطمشی بهینه است. هدف، تخمین تابع ارزش بهینه، v_* یا q_* است که در معادلات بهینگی بلمن صدق میکند:

$$v_*(s) = \max_{a} \sum_{s',r} p(s',r|s,a)[r + \gamma v_*(s')] \tag{2-Y}$$

$$q_*(s,a) = \sum_{s',r} p(s',r|s,a) [r + \gamma \max_{a'} q_*(s',a')] \tag{$\mathcal{F}$-Y)}$$

اگر دینامیک محیط کاملاً مشخص باشد معادلات Y = 0 و Y = 0 به ترتیب یک دستگاه معادلات خطی با |S| است که راه حل آن سرراست است. برای اهداف ما، روشهای تکراری مناسبترین روشها هستند. یک دنباله از توابع ارزش تقریبی $v, v_1, v_2, \dots$ را در نظر بگیرید که هرکدام نگاشتی از S به S هستند. تقریب اولیه S به طور دلخواه انتخاب می شود (به جز در حالت های پایانی که باید صفر باشد).

هر تقریب موفقی به عنوان یک قانون بهروز رسانی به وسیله معادله بلمن برای v_{π} بدست می آید.

$$\begin{aligned} v_{k+1}(s) &\triangleq \mathbb{E}_{\pi}[R_{t+1} + \gamma v_k(S_{t+1}) | S_t = s] \\ &= \sum_{a} \pi(a|s) \sum_{s',r} p(s',r|s,a) [r + \gamma v_k(s')] \end{aligned} \tag{V-Y}$$

برای هر $s \in S$. بر اساس معادله بلمن می توان درستی این تساوی را برای v_{π} نوشت و واضح است که v_{π} نقطه ثابتی برای این قانون بروز رسانی است. در واقع، می توان نشان داد که در حالت کلی دنباله v_{π} و قتی که v_{π} و تحت همان شرایط که وجود v_{π} را تضمین می کند، به مقدار v_{π} همگرا می شود. این الگوریتم را ارزیابی خطمشی تکراری v_{π} می نامند.

۲ ـ ۱۰ بهبود خطمشی

Dynamic Programing(DP)^{††}
Iterative policy evaluation^{††}

۲_۱۰. بهبود خطمشی

دلیل ما برای محاسبه تابع ارزش یک خطمشی کمک به یافتن خطمشیهای بهتر است. فرض کنید ما تابع ارزش v_{π} را برای یک خطمشی تعیینگرایانه دلخواه v_{π} تعیین کردهایم. برای یک حالت v_{π} ما تابع ارزش می خواهیم بدانیم که آیا باید خطمشی را برای انتخاب قطعی یک عمل v_{π} تغییر دهیم یا خیر. ما می دانیم که پیروی از خطمشی فعلی از حالت v_{π} چقدر خوب است، اما آیا تغییر به سیاست جدید بهتر است یا بدتر؟ یکی از راه های پاسخ به این سوال در نظر گرفتن انتخاب عمل v_{π} در حالت v_{π} و پس از آن پیروی از خط مشی موجود (v_{π}) است. ارزش این شیوه رفتار این است که ؟؟؟؟؟؟

 $s \in S$ قضیهی 1-1 (قضیهی بهبود خطمشی) فرض کنید π و π دو خطمشی معین باشند که برای هر

$$q_{\pi}(s, \pi'(s)) \geqslant \pi'(s)$$

 $v_{\pi'}(s) \geqslant v_{\pi}(s)$ در این صورت

درستی قضیه بالا را می توان با استفاده از تعاریف به روشنی بررسی کرد

$$v_{\pi}(s) \leqslant q_{\pi}(s, \pi'(s)) = \mathbb{E}\left[R_{t+1} + \gamma v_{\pi}(S_{t+1})|S_{t} = s, A_{t} = \pi'(a)\right]$$

$$= \mathbb{E}_{\pi'}\left[R_{t+1} + \gamma v_{\pi}(s_{t+1})|S_{t} = s\right]$$

$$\leqslant \mathbb{E}_{\pi'}\left[R_{t+1} + \gamma q_{\pi}(S_{t+1}, \pi'(S_{t+1}))|S_{t} = s\right]$$

$$= \mathbb{E}_{\pi'}\left[R_{t+1} + \gamma \mathbb{E}_{\pi'}\left[R_{t+1} + \gamma v_{\pi}(S_{t+1})\right]|S_{t} = s\right]$$

$$\leqslant \mathbb{E}_{\pi'}\left[R_{t+1} + \gamma R_{t+1} + \gamma^{\intercal}R_{t+1} + \gamma^{\intercal}v_{\pi}(s_{t+1})|S_{t} = s\right]$$

$$\vdots$$

$$\leqslant \mathbb{E}_{\pi'}\left[R_{t+1} + \gamma R_{t+1} + \gamma^{\intercal}R_{t+1} + \gamma^{\intercal}R_{t+1} + \gamma^{\intercal}R_{t+1} + \dots |S_{t} = s\right]$$

$$\leqslant v_{\pi'}(s)$$

۲_۱۱ الگوریتم خطمشی تکراری

در الگوریتم خطمشی تکراری ۲۳ هنگامی که یک خطمشی π با استفاده از v_{π} بهبود یافته است تا به خطمشی بهتری π . بهتری π . بهتر داشته بهتری π . برسیم، سپس می توانیم v_{π} . را محاسبه کرده و مجدداً آن را بهبود بخشیم تا v_{π} . بهتر داشته باشیم. بنابراین ما می توانیم دنبالهای از خطمشی ها و تابع ارزش هایی بدست آوریم که به صورت یکنوا در حال بهبود هستند:

$$\pi_{\bullet} \longrightarrow v_{\pi_{\bullet}} \longrightarrow \pi_{1} \longrightarrow v_{\pi_{1}} \longrightarrow \pi_{7} \longrightarrow \cdots \longrightarrow \pi_{*} \longrightarrow v_{*}$$

Iteration Value الگوريتم ۱۲_۲

ITERATION VALUE الگوريتم ١٢-٢.

eval– policy involves iterations its of each that is iteration policy to drawback One multiple requiring computation iterative protracted a be itself may which uation con– then iteratively, done is evaluation policy If set. state the through sweeps conver– exact for wait we Must limit, the in only occurs $v\pi$ to exactly vergence suggests certainly 1.4 Figure in example The that? of short stop we can or gence, policy example, that In evaluation, policy truncate to possible be may it that correspond– the on effect no have three first the beyond iterations evaluation be can iteration policy of step evaluation policy the fact. In policy, greedy ing policy of guarantees convergence the losing without ways several in truncated after stopped is evaluation policy when is case special important One iteration, iter– value called is algorithm This state), each of update (one sweep one just combines that operation update simple particularly a as written be can It ation, steps: evaluation policy truncated and improvement policy the

to converge to shown be can vk sequence the v. arbitrary For S. 1 s all for

Policy iteration $^{\gamma\gamma}$

v. of existence the guarantee that conditions same the under v.

۲_۲. درهم تنيدگي PE و PI و الگوريتم هاي GPI

in- they that is far so discussed have we that methods DP the to drawback major A sweeps require they is, that MDP, the of set state entire the over operations volve pro- be can sweep single a even then large, very is set state the If set. state the of expensive hibitively

not are that algorithms DP iterative in-place are algorithms DP Asynchronous update algorithms These set. state the of sweeps systematic of terms in organized states other of values whatever using whatsoever, order any in states of values the times several updated be may states some of values The available, be to happen however, correctly, converge To once, updated are others of values the before states: the all of values the update to continue must algorithm asynchronous an DP Asynchronous computation, the in point some after state any ignore can't it update, to states selecting in flexibility great allow algorithms

Q-learning \\-Y_Y

Q-LEARNING . 14-Y

ایده اصلی در روش ،Q-learning تخمین تابع مقدار عمل $Q^*(s,a)$ با استفاده از معادله بلمن به عنوان یک به روزرسانی تکراری ،

$$Q_{i+1}(s, a) = \mathbb{E}[r + \gamma \max_{a'} Q_i(s', a') | s, a]$$

 $i\longrightarrow\infty$ وقتی $Q_i\longrightarrow Q^*$ همگرا میشوند، Q_i وقتی عمل ارزش بهینه همگرا میشوند،

در عمل ، این رویکرد کلی کاملا غیر عملی است ، زیرا تابع عمل ارزش برای هر دنباله، به طور جداگانه و بدون هیچ گونه تعمیم برآورد می شود. در عوض، معمولاً از یک تخمین گر توابع (مثل شبکه عصبی) برای تخمین تابع عمل ارزش استفاده می شود، در فصل سوم با این روش بیشتر آشنا خواهیم شد.

فصل ۳

نتايج جديد

در این فصل نتایج جدید به دست آمده در پایان نامه توضیح داده می شود. در صورت نیاز می توان نتایج جدید را در قالب چند فصل ارائه نمود. همچنین در صورت وجود پیاده سازی، بهتر است نتایج پیاده سازی را در فصل مستقلی پس از این فصل قرار داد.

۱_۳ روشهای مبتنی بر مدل و بدون مدل

یکی از مهمترین نقاط انشعاب در الگوریتمهای RL این است که آیا عامل به یک مدل از محیط دسترسی دارد یا توانایی آموختن مدلی از محیط را دارد؟ منظور از مدل محیط ، تابعی است که انتقال و پاداش هر حالت_عمل را پیش بینی می کند.

نکته مثبت اصلی در داشتن مدل این است که به عامل اجازه می دهد با تفکر از قبل ، ببیند چه اتفاقی برای طیف وسیعی از گزینه های ممکن رخ می دهد و به صراحت در مورد گزینه های خود تصمیم بگیرد. سپس عامل می تواند نتایج حاصل از برنامه ریزی قبلی را در قالب یک خط مشی بیاموزد یک نمونه مشهور از این روش AlphaZero است. در عمل، اگر دستیابی به مدلی از محیط امکان پذیر و عملی باشد، معمولا از روش های مبتنی بر مدل استفاده می شود. زیرا می تواند باعث بهبود قابل توجه کارایی نمونه نسبت به روش های بدون مدل شوند.

اصلی ترین نقطه ضعف این روش ها این است که معمولاً یک مدل کامل از محیط در دسترس عامل

نیست و عامل، باید مدل را کاملاً از طریق تجربه یاد بگیرد.

الگوریتم هایی که از یک مدل استفاده می کنند ، روش های مبتنی بر مدل و آنهایی که از چنین مدلی استفاده نمی کنند، بدون مدل نامیده می شوند. در حالی که روش های بدون مدل از دستاوردهای بالقوه در بهره وری نمونه با استفاده از مدل چشم پوشی می کنند ، اما پیاده سازی و تنظیم آنها آسان تر است. به همین خاطر، روش های بدون مدل از محبوبیت بیشتری برخوردار بوده و به طور گسترده تری نسبت به روش های مبتنی بر مدل توسعه و آزمایش شده اند.

۲_۲ روش های بدون مدل

۳-۳ روش های مبتنی بر ارزش

در روشهای یادگیری تقویتی بدون مدل مبتنی بر ارزش تابع ارزش عمل با استفاده از یک function در روشهای یادگیری تقویتی بدون مدل مبتنی بر ارزش تابع ارزش عمود. فرض کنید $Q(s,a;\theta)$ یک تابع ارزش approximator، Q مانند شبکه عصبی ، نشان داده می شود. فرض کنید $Q(s,a;\theta)$ یک تابع ارزش عمل تقریبی با پارامتر Q باشد الگوریتم های مختلفی برای بروزرسانی Q وجود دارد الگوریتم عمل حارزش learning یکی از نمونه های چنین الگوریتمی است که هدف آن تقریب مستقیم تابع عمل ارزش بهینه $Q^*(s,a;\theta) \approx Q(s,a;\theta)$ است

در Q-learning یک مرحله ای، پارامترهای θ از تابع عمل از ش با به حداقل رساندن تابع هزینه Q به شکل مرحله به مرحله آموخته می شوند، به شکلی که تابع هزینه امi به شکل

$$L_i(\theta_i) = \mathbb{E}\left(r + \gamma \max_{a'} Q(s', a'; \theta_{i-1}) - Q(s, a:\theta_i)\right)^{\mathsf{Y}}$$

تعریف می شود که s' حالتی است که بعد از حالت s دیده می شود.

۳_۴ روش های مبتنی بر خط مشی

در این قسمت روشهایی را در نظر می گیریم که به جای استفاده از تابع عمل_ارزش یا حالت_ارزش برای دستیابی به خط مشی بهینه، یک خط مشی پارامتریزه ۱ شده را می آموزد که می تواند اقدامات

Parameterized \

را بدون استفاده از یک تابع ارزش، انتخاب کند. یک تابع ارزش ممکن است همچنان برای یادگیری $\theta \in \mathbb{R}^{d'}$ مشی استفاده شود ، اما برای انتخاب اقدام مورد نیاز نیست. ما از نماد $\theta \in \mathbb{R}^{d'}$

برای بردار پارامتر خط مشی استفاده می کنیم. بر خلاف روشهای مبتنی بر ارزش ، روشهای مبتنی بر ابرامتر خط مشی استفاده ای $\pi_{\theta}(a|s)$ را تخمین می زنند و پارامترهای θ را با استفاده از صعود گرادیان روی یک مقیاس عملکرد $J(\pi_{\theta})$

یا به طور مستقیم و یا با بیشینه سازی تخمین های محلی از $J(\pi_{\theta})$ بروزرسانی می کند. این روش تقریبا همیشه به صورت on-policy عمل می کنند.

همانطور که در ادامه خواهیم دید، می توان از توابع مختلفی برای مقیاس عملکرد J استفاده نمود. یک انتخاب بدیهی $J(\pi_{\theta}) = \mathbb{E}[R_t]$ است. این روش های تلاش می کنند تابع J را بیشینه کنند

$$\theta_{t+1} = \theta_t + \alpha \nabla \hat{J}(\theta_t)$$

 $\nabla \hat{J(\theta_t)}$ که

تخمینی احتمالاتی است که که امیدریاضی آن گرادیان مقیاس عملکرد J را نسبت به پارامترهای خط مشی θ_t تخمین می زند.

به روش هایی که چنین الگویی را برای محاسبه خط مشی بهینه دنبال می کنند، روش های گرادیان خط مشی ۳ می گوییم. دسته ای از روش های گرادیان خط مشی وجود دارند که تلاش می کنند تخمینی از تابع ارزش را نیز محاسبه کنند. به چنین روش هایی روش های، بازیگر منتقد (Actor-Critic) گفته می شود که بازیگر (Actor) اشاره به خط مشی آموخته شده و منتقد (Critic) اشاره به تابع ارزش آموخته شده (معمولا یک تابع حالت ارزش) دارد.

قضیهی ۳_۱ (گرادیان خط مشی)

$$\nabla J(\pi_{\theta}) \propto \sum_{s} \mu(s) \sum_{a} q_{\pi}(s, a) \nabla_{\theta} \pi_{\theta}(a|s)$$

که μ یک توزیع احتمال روی β است که متناسب با تعداد دفعاتی است که حالت β با دنبال کردن خط مشی π_{θ} تکرار می شود.

Performance Measure

Policy Gradient⁷

مي توان نشان داد [؟]

$$\nabla J(\pi_{\theta}) = \mathbb{E}_{\pi} \left[R_{t} \frac{\nabla_{\theta} \pi_{\theta}(a|S_{t})}{\pi_{\theta}(a|S_{t})} \right]$$

بنابراین در هر گام $\left[R_t \frac{\nabla_{\theta} \pi_{\theta}(a|S_t)}{\pi_{\theta}(a|S_t)}\right]$ یک تخمین گر نااریب از $J(\pi_{\theta})$ خواهد بود. پس می توان در هر گام θ را به شکل زیر بروزرسانی کرد

$$\theta_{t+1} = \theta_t + \alpha R_t \frac{\nabla_{\theta} \pi_{\theta}(a|S_t)}{\pi_{\theta}(a|S_t)} = \theta_t + \alpha R_t \nabla_{\theta} log \pi_{\theta}(a|S_t)$$

چند نمونه از روش های بهینه سازی خط مشی به شرح زیر است.

روش های Actor–Critic که الگوریتم ascent Gradient را مستقیما برای بیشینه سازی $J(\pi\theta)$ به کار می برند.

روش Optimization Policy Proximal که

Actor-Critic روش های ۵-۳

یک نمونه از روش های بهینه سازی خط مشی، خانواده REINFORCE از الگوریتم های یادگیری تقویتی است. [۲]

الگوریتم استاندارد REINFORCE پارامترهای θ را در جهت

کو است. می توان با کم $\nabla_{\theta} \log \pi(a_t|s_t:\theta)R_t$ است. می توان با کم $\nabla_{\theta} \log \pi(a_t|s_t:\theta)R_t$ است. می توان با کم کردن یک تابع آموخته شده روی حالت ها $b_t(s_t)$ از $b_t(s_t)$ از $b_t(s_t)$ از باقی بماند. به چنین تابعی پایه گفته می شود. نتیجتا گرادیان به شکل $D_{\theta} \log \pi(a_t|s_t;\theta)(R_t-1)$ نااریب باقی بماند. به چنین تابعی پایه گفته می شود. نتیجتا گرادیان به شکل $D_{\theta} \log \pi(a_t|s_t;\theta)$ خواهد بود.

 $b_t(s_t) \approx V^{\pi}(s_t)$ معمولاً از یک تخمین آموخته شده از تابع ارزش به عنوان پایه استفاده می شود در حالیکه تخمین، که منجر به تخمینی با واریانس بسیار کوچک تر از گرادیان خط مشی می شود در حالیکه تخمین نااریب باقی می ماند و نتیجتا عملیات یادگیری با سرعت بیشتری انجام می شود. این روش می تواند به

شکل معماری **بازیگر منتقد** † تعبیر شود که خط مشی π **بازیگر** و پایه b_t م**نتقد** است.

 $R_t - b_t(s)$ عبارت $b_t(s) = V_{\pi_{\theta_t}}(s)$ کنیم $b_t(s) = V_{\pi_{\theta_t}}(s)$ عبارت کنیم اگر از تخمین یک تابع حالت ارزش به عنوان پایه استفاده کنیم a_t عبارت $A(a_t,s_t) = Q(a_t,s_t) - V(s_t)$ یا a_t عمل a_t عمل a_t تعبیر $Q^{\pi}(a_t,s_t)$ تخمینی از $Q^{\pi}(a_t,s_t)$ تخمینی از $Q^{\pi}(a_t,s_t)$ تباید شود. چراکه $Q^{\pi}(a_t,s_t)$ تباید از $Q^{\pi}(a_t,s_t)$ تباید به نام تخمینی از $Q^{\pi}(a_t,s_t)$ تباید به نام تخمینی از $Q^{\pi}(a_t,s_t)$ تباید به نام تباید به نام تباید از $Q^{\pi}(a_t,s_t)$ تباید به نام تباید

 $V^{\pi}(s_t)$ و تخمینی از b_t

است. در این صورت به این روش AdvantageActor - Critic یا ATC گفته می شود.

Advantage Actor - Critic الگوريتم الگوريتم

 $\pi_{\theta}(a|s)$ یک پارامتریزه سازی مشتق پذیر از خط مشی ورودی: یک پارامتریزه سازی

 $v_{\omega}(s)$ ورودی: یک پارامتریزه سازی مشتق پذیر از تابع حالت_ارزش

ا: پارامترهای خط مشی $\theta \in \mathbb{R}^{d'}$ و تابع حالت_ارزش $\omega \in \mathbb{R}^{d}$ را مقداردهی اولیه کن

۲: تکرار کن:

S: حالت اولیه S را بساز

 $\longrightarrow I$: *

S: تا وقتی S حالت نهایی نیست::

 $A \sim \pi_{\theta}(.|S)$:9

عمل A را انجام بده و حالت S' و پاداش R را مشاهده کن S'

 $R + \gamma v_{\omega}(S') - v_{\omega}(S) \longrightarrow \delta$:A

 $\omega + \alpha^{\omega} I \delta \nabla_{\omega} v_{\omega}(S) \longrightarrow \omega$:9

 $\theta + \alpha^{\theta} I \delta \nabla_{\theta} \ln \pi_{\theta}(A|S) \longrightarrow \theta$:1.

 $\gamma I \longrightarrow I$: \ \

 $S' \longrightarrow S$: 17

[1

Actor-Critic[†]
Advantage^Δ

۳_۶ روش TRPO

 $ho_{\pi}(s) =$ تعریف $P(S_{1} = s) + \gamma P(S_{1} = s) + \gamma^{T} P(S_{2} = s) + \cdots$

که دنباله $S., S_1, S_7$ خط مشی π را دنبال می کند.

[""] اگر π و π دو خط مشی باشند و $J(\pi) = \mathbb{E}_{\pi}[R.]$ می توان نشان داد

$$J(\pi') = J(\pi) + \sum_{s} \rho_{\pi'}(s) \sum_{a} \pi'(a|s) A_{\pi}(s,a)$$

که $\rho_\pi'(s)$ تابع مزیت عمل a در حالت s باشد. وابستگی پیچیده $A_\pi(s,a)=Q_\pi(s,a)-V_\pi(s)$ در طرف راست تساوی به π' بهینه سازی مستقیم را مشکل می کند.

برای حل این مشکل $[\mathfrak{T}]$ مقیاس عملکرد دیگری $L_{\pi}(\pi')$ را معرفی می کند و نشان می دهد که اگر و π و π به اندازه کافی به یکدیگر نزدیک باشند، افزایش $L_{\pi}(\pi')$ همواره با افزایش π همراه خواهد بود.

$$L_{\pi}(\pi') = J(\pi) + \sum_{s} \rho_{\pi}(s) \sum_{a} \pi'(a|s) A_{\pi}(s,a)$$

توجه کنید که μ_{π} از تابع فرکانس μ_{π} به جای μ_{π} استفاده می کند.

قضیه ی $\alpha = D_{TV}^m ax(\pi_{old}, \pi_{new})$ باشد که قضیه و ۲۳۳ نیرون

$$D_{TV}^{m}ax(\pi, \pi') = \max_{s} D_{TV}(\pi(.|s)||\pi'(.|s))$$

و $D_{TV}(p||q)$ ديورژانس $D_{TV}(p||q)$ بين دو بردار و p باشد

$$D_{TV}(p||q) = \frac{1}{7} \sum_{i} |p_i - q_i|$$

در این صورت

$$J(\pi_{new}) \geqslant L_{\pi_{old}}(\pi_{new}) - \frac{\mathbf{Y}\epsilon\gamma}{(1-\gamma)^{\mathbf{Y}}}$$

فصل ٣. نتايج جديد

 $\epsilon = \max_{s,a} |A_{\pi}(s,a)|$ که

با توجه به قضیه فوق و نامعادله $D_{KL}(p||q)^{\Upsilon} \leq D_{TV}(p||q)^{\Upsilon} \leq D_{KL}(p||q)$ برابر با دیورژانس $D_{KL}(p||q)$ که $D_{KL}(p||q)$ برابر با دیورژانس $D_{KL}(p||q)$ دو بردار $D_{KL}(p||q)$ دو بردار $D_{KL}(p||q)$ برابر با دیورژانس $D_{KL}(p||q)$ دو بردار $D_{KL}(p||q)$ برابر با دیورژانس

$$J(\pi') \geqslant L_{\pi}(\pi') - C D_{KL}^{m} ax(\pi, \pi')$$

که

$$C = \frac{\mathbf{Y}\epsilon\gamma}{(1-\gamma)^{\mathbf{Y}}}$$

 $J(\pi,\cdot)\leqslant \lambda$ رابطه بالا نشان می دهد که می توان یک دنباله صعودی از خط مشی ها داشت به طوری که $M_i(\pi)=L_{\pi_i}(\pi)-C\ D_{KL}^max(\pi_i,\pi)$ در این صورت $J(\pi_i)\leqslant J(\pi_i)$ در این صورت $J(\pi_{i+1})\geqslant M_i(\pi i+1)$

در هر M_i بنابراین با بیشینه کردن $M_i(\pi_{i+1}) - J(\pi_i) \geqslant M_i(\pi_{i+1}) - M_i(\pi_i)$ بنابراین با بیشینه کردن M_i در هر گام می توان اطمینان حاصل کرد که مقیاس عملکرد واقعی J غیرنزولی خواهد بود.

L_{π} الگوریتم الگوریتم PolicyIteration با مقیاس عملکرد

۱: خط مشی π را مقداردهی اولیه کن

۲: برای $i = {}^{\bullet}, 1, ...$ تکرار کن:

ت همه ی مزیت های $A_{\pi_i}(s,a)$ را محاسبه کن :۳

$$L_{\pi_i}(\pi) = \mathfrak{g} \ C = (\mathfrak{f} \epsilon \gamma)/(\mathfrak{f} - \gamma)^{\mathfrak{f}}$$
 خج $arg \max_{\pi} [L_{\pi_i}(\pi) - C \ D_{KL}^m ax(\pi_i, \pi)] \longrightarrow \pi_{i+\mathfrak{f}} = \mathfrak{f}$ بالارتاب خلال المرتاب ال

اگر $\hat{A}_t$ تخمین مزیت $A_{\pi_t}(S_t,A_t)$ باشد که در گام t محاسبه می شود، می توان نشان داد که در روش $A_{\pi_t}(S_t,A_t)$ مقیاس عملکرد $A_{\pi_t}(S_t,A_t)$ در هر گام به شکل TRPO

$$\mathbb{E}_t \left[\frac{\pi_{\theta_{new}}(A_t|S_t)}{\pi_{\theta_{old}}(A_t|S_t)} \hat{A}_t \right]$$

خواهد بود.

۳_۷ روش PPO

در روش TRPO دیدیم که بیشینه سازی مقیاس عمکلرد L_{π} ساده تر از مقیاس عملکرد I است ولی در حوض الگوریتم ascent Gradient تنها مجاز به اعمال تغییرات کوچک در خط مشی است. یک راه دیگر برای کنترل تغییرات خط مشی استفاده از تابع clip است. در روش TRPO دیدیم که تابع مقیاس عملکرد، در گام t به شکل زیر است

$$L_{\pi_{old}}(\pi_{new}) = \mathbb{E}_{\approx} \left[rac{\pi_{\theta_{new}}(A_t|S_t)}{\pi_{\theta_{old}}(A_t|S_t)} A_{\pi}(S_t, A_t)
ight]$$
فرض کنید $r_t(\theta_{new}) = rac{\pi_{\theta_{new}}(a_t|s_t)}{\pi_{\theta_{old}}(a_t|s_t)}$ نسبت احتمالات $r_t(\theta_{new})$ باشد. بنابراین

$$L_{\pi_{old}}(\pi_{new}) = \mathbb{E}_t \left[\frac{\pi_{\theta_{new}}(A_t|S_t)}{\pi_{\theta_{old}}(A_t|S_t)} A_{\pi}(S_t, A_t) \right] = \mathbb{E}_t \left[r_t(\theta_{new}) A_{\pi_{old}}(S_t, A_t) \right]$$

مقیاس عملکرد $L^{CLIP}(\theta)$ را به شکل زیر تعریف می کنیم

$$L^{CLIP}(\theta) = \mathbb{E}_t \left[min(r_t(\theta) \hat{A}_t, clip(r_t(\theta), 1 - \epsilon, 1 + \epsilon) \hat{A}_t) \right]$$

که ϵ یک ابرپارامتر ϵ مثلا ϵ مثلا ϵ است. اولین عبارت داخل ϵ است. مقیاس عملکرد روش ϵ اب ϵ است. در عبارت دوم مقادیر بزرگتر از ϵ اب ای کوچکتر از ϵ ادر ϵ ادر ϵ به ترتیب به ϵ است. در عبارت دوم مقادیر بزرگتر از ϵ این دو انغییر پیدا کرده اند تا تغییرات بزرگ خط مشی را کنترل کنند. نهایتا عبارت کوچکتر از میان این دو انتخاب خواهد شد. بنابراین اگر مقیاس عملکرد و انتخاب خواهد شد. بنابراین اگر مقیاس عملکرد و این نشده (عبارت اول) کوچکتر یا مساوی با حالت دو این شده (عبارت دوم) باشد، ϵ باشد، این مشود تا از تغییرات بزرگ خط مشی جلوگیری شود.

Hyperparameter⁵

Q-learning روش های A-۳

خانواده روش های Q-learning تلاش می کنند مستقیما تابع ارزش عمل حالت بهینه $Q^*(s,a)$ تخمین بزنند. آنها به طور معمول از یک تابع هدف مبتنی بر معادله بلمن استفاده می کنند. این بهینه سازی تقریباً همیشه به صورت off-policy انجام می شود، به این معنی که هر به روزرسانی می تواند از داده های جمع آوری شده در هر نقطه استفاده کند ، بدون در نظرگرفتن نحوه انتخاب عامل برای کشف محیط در هنگام بدست آوردن داده ها. خط مشی مربوطه از طریق ارتباط بین $Q^*(s,a)$ به بلست می آید: عامل بعد از یادگرفتن تابع $Q_{\theta}(s,a)$ به طوریکه $Q^*(s,a) \approx Q^*(s,a)$ می تواند عمل بهینه در حالت $Q^*(s,a)$ به به صورت زیر محاسبه کند

$$a(s) = arg \max_{a} Q_{\theta}(s, a)$$

از جمله الگوریتم های Q-learning می توان به موارد زیر اشاره کرد روش کلاسیک DQN که حوزه یادگیری تقویتی ژرف را عمیقا ارتقا بخشید روش Q^* که توزیعی روی عایدی را می آموزد که امیدریاضی آن Q^* است

۳_۹ روش DQN

در جامعه یادگیری تقویتی ، به طور معمول یک عملکرد خطی است تقریبی ، اما گاهی اوقات از یک تقریب عملکرد غیر خطی به جای آن ، مانند یک شبکه عصبی استفاده می شود معمولا به شبکه عصبی با وزن $\mathfrak P$ به عنوان یک شبکه $\mathfrak P$ اشاره می کنیم. شبکه $\mathfrak P$ را می توان با به کمینه ساختن دنباله ای از توابع هزینه به شکل $\mathfrak L_i\theta_i$ که در گام یک تغییر می کند ، آموزش داد

$$L_i(\theta_i) = \mathbb{E}\left[\left(y_i - Q(s, a; \theta_i)\right)^{\mathsf{Y}}\right]$$

$$y_i = \mathbb{E}[r + \gamma \max_{a'} Q(s', a'; \theta_{i-1})|s, a]$$
که

با مشتق گرفتن از تابع هزینه نسبت به پارامترهای شبکه عصبی θ_i خواهیم داشت

$$\nabla_{\theta_i} L_i \theta_i = \mathbb{E}\left[\left(r + \gamma \max a' Q(s', a'; \theta_{i-1}) - Q(s, a; \theta_i)\right) \nabla_{\theta_i} Q(s, a; \theta_i)\right]$$

often is it gradient, above the in expectations full the computing than Rather gradient stochastic by function loss the optimise to expedient computationally expectations the and time-step, every after updated are weights the If descent, emulator the and I distribution behaviour the from samples single by replaced are Note. [Y?] algorithm Q-learning familiar the at arrive we then respectively. E directly task learning reinforcement the solves it model-free: is algorithm this that estimate an constructing explicitly without E, emulator the from samples using as Q(s, maxa = a strategy greedy the about learns it off-policy: also is It E. of exploration adequate ensures that distribution behaviour a following while I), an by selected often is distribution behaviour the practice. In space, state the of selects and — I probability with strategy greedy the follows that strategy –greedy

EV. behavior policy Q – learning, probability with action random a

توجه داشته باشید که این یک الگوریتم بدون مدل است: این کار وظیفه یادگیری تقویتی را مستقیماً با استفاده از نمونه های شبیه ساز E بدون ساختن صریح تخمین E حل می کند. در مورد استراتژی حریص E و نمونه های E یاد می گیرد ، در حالی که توزیع رفتاری را دنبال می کند که کاوش کافی در فضای دولت را تضمین می کند. در عمل ، توزیع رفتار اغلب توسط یک استراتژی Greed انتخاب می شود که استراتژی حریصانه را با احتمال E دنبال می کند E و یک اقدام تصادفی با احتمال E انتخاب می شود که استراتژی حریصانه را با احتمال E دنبال می کند E و یک اقدام تصادفی با احتمال

 ϵ

stochastic gradient descend

replay Experience با Q-learning الگوريتم ٣ الگوريتم

ا: حافظه D replay را مقدار دهی اولیه کن

۲: تابع عمل ارزش Q را با وزن های تصادفی مقداردهی اولیه کن برای هر اپیزود Q تابع

t=1...T و کدینگ $\phi_1=\phi(d_1)$ را مقداردهی اولیه کن برای ۳: دنباله $d_1=\{S_1\}$

 $a_t = \max_a Q^*(\phi(d_t), a; \theta)$ عمل تصادفی a_t را انتخاب کن، در غیر این صورت a_t عمل تصادفی :۴

عمل a_t را انجام بده و حالت S_{t+1} و پاداش a_t را مشاهده کن a_t

 $\phi_{t+1} = \phi(d_{t+1})$ و $d_{t+1} = d_t, a_t, S_{t+1}$ قرار بده :۶

نجربه D زا در $(\phi_t, A_t, R_t, \phi_{t+1})$ نجربه کن: ۷

نتخاب کن D انتخاب کن $(\phi(j), A_j, R_j, \phi_{j+1})$ از انبار تجربیات D انتخاب کن A

$$y_j = egin{cases} \mathbf{r}_j & \phi_{j+1} \ & \mathbf{r}_j & \mathbf{otherwise} \end{cases}$$
 : ۹

:11

: ۱۲

۳_۱۰ روش C۵۱

۷-learning مقایسه روش بهینه سازی خط مشی و

نقطه قوت اصلی روش های بهینه سازی خط مشی، اصولی بودن آنهاست ، به این معنا که شما مستقیماً چیزی که می خواهید را بهینه سازی می کنید. در نتیجه این روش ها قابل اتکا و باثبات هستند. در مقابل ، روشهای Q-learning با یادگیری تابع ،Q مقیاس عملکرد را به طور غیر مستقیم بهینه می کند. حالت های زیادی برای این نوع یادگیری وجود دارد که به شکست منتهی می شود، بنابراین این روش ها ثبات کمتری دارند. [۱] اما ، روش های Q-learning این مزیت را دارند که در هنگام کار ، به طور قابل ملاحظه ای کارآمد هستند ، زیرا آنها می توانند از داده ها به طور موثرتری نسبت به تکنیک های بهینه سازی خط مشی استفاده کنند.

تعامل بین بهینه سازی خط مشی و .Q-learning بهینه سازی خط مشی و Q-learning ناسازگار فی بینه سازی خط مشی و Q-learning نیستند (و به نظر می رسد تحت برخی شرایط ، معادل آن باشد) ، و طیف وسیعی از الگوریتم ها وجود دارد که بین دو حد این طیف زندگی می کنند. الگوریتم هایی که در این طیف زندگی می کنند قادرند با دقت بین نقاط قوت و ضعف طرفین معامله کنند. مثالها شامل

DDPG ، الگوریتمی است که همزمان با استفاده از هر یک برای بهبود دیگری ، یک خط مشی قطعی و یک تابع Q را یاد می گیرد ، و Q ، نوعی که از خط مشی های تصادفی ، تنظیم آنتروپی و قطعی و یک تابع Q را یاد می گیرد ، و Q کسب امتیاز بالاتر از Q در معیارهای استاندارد استفاده می کند.

۳_۱۲ روش DDPG

success recent the from insights with approach actor-critic the combine we Here was it DQN to Prior .(Y · \0 : Y · \0 al. et (Mnih (DQN) Network Q Deep of function non-linear large using functions value learning that believed generally functions value learn to able is DQN unstable and difficult was approximators

entropy regularization^A

الگوريتم ۴ [

الگوریتم [DDPG] برامترهای $\mu(s;\theta_{\mu})$ و $\mu(s;\theta_{\mu})$ برامترهای برایگر ($\mu(s;\theta_{\mu})$ و منتقد $\mu(s;\theta_{\mu})$ را مقداردهی اولیه کن. پارامترهای توابع هدف $\mu(s,a;\theta_{Q})$ را با وزن های $\mu(s,a;\theta_{Q})$ را مقداردهی اولیه کن حافظه تکرارها $\mu(s,a;\theta_{Q})$ را بساز برای هر اپیزود $\mu(s,a;\theta_{Q})$ و $\mu(s,a;\theta_{Q})$ مقداردهی اولیه کن حافظه تکرارها $\mu(s,a;\theta_{Q})$ را بساز برای هر اپیزود اسلا $\mu(s,a;\theta_{Q})$ بساز حالت اولیه $\mu(s,a;\theta_{Q})$ را مشاهده کن برای $\mu(s,a;\theta_{Q})$ به را بر اساس خط مشی فعلی و نویز اکتشاف، انتخاب کن و حالت بعدی $\mu(s,a;\theta_{Q})$ را در انبار تجربه $\mu(s,a;\theta_{Q})$ د نمونه به اندازه $\mu(s,a;\theta_{Q})$ از تجربه های $\mu(s,a;\theta_{Q})$ از انبار تجربه $\mu(s,a;\theta_{Q})$ از انبار تجربه $\mu(s,a;\theta_{Q})$ به روزرسانی وزن های بازیگر $\mu(s,a;\theta_{Q})$ را با استفاده از گرادیان خط مشی نمونه

$$abla_{ heta\mu} J pprox rac{1}{N} \sum_i
abla_a Q(s,a; heta_Q)|_{s=s_i,a=\mu(s_i)}
abla_\mu \mu(s; heta_\mu)|_{S_i}$$
 به روزرسانی کن وزن های توابع هدف را به شکل $abla_{Q'} = au heta_Q + (1- au) heta_{Q'} \qquad heta_{\mu'} = au heta_\mu + (1- au) heta_{\mu'}$

به روز رسانی کن

۳_۳ روش SAC

۳_۱۴ روش های مبتنی بر مدل

of clusters easy-to-define of number small a aren't there RL: model-free Unlike models. using of ways orthogonal many are there RL: model-based for methods the case each In exhaustive from far is list the but examples few a give We'll learned or given be either may model

model-predictive like techniques planning pure uses instead, and policy, the sents envi- the observes agent the time each MPC. In actions, select to (MPC) control where model, the to respect with optimal is which plan a computes it ronment, the after time of window fixed some over take to actions all describes plan the planning the by considered be may horizon the beyond rewards (Future present, executes then agent The function.) value learned a of use the through algorithm a computes It it, of rest the discards immediately and plan, the of action first the using avoid to environment, the with interact to prepares it time each plan new

some on models environment learned with MPC explores work MBMF The follow–straightforward A Iteration. Expert RL. deep for tasks benchmark standard the of representation explicit an learning and using involves planning pure to on $\pi_{\theta}(a|s)$. The agentuses a planning algorithm (like Monte Carlo Tree Search) in the model, generating candidate actions and the search of the sear

horizon. planning shorter-than-desired a with plan a from action an

play to networks neural deep train to approach this uses algorithm ExIt The for Augmentation Data approach, this of example another is AlphaZero Hex. Q- or policy a train to algorithm RL model-free a Use Methods. Model-Free updating in ones fictitious with experiences real augment () either but function, agent, the updating for experience fictitous only use () or agent, the

fictitious with experiences real augmenting of example an for MBVE See experience fictitious purely using of example an for Models World See ones. Planning Embedding dream." the in "training call they which agent, the train to directly procedure planning the embeds approach Another Policies, into Loops information side become plans complete that subroutine—so a as policy a into model–standard any with policy the of output the training policy—while the for to learn can policy the framework, this in that is concept key The algorithm, free problem, a of less bias model makes This plans, the use to when and how choose learn simply can policy the states, some in planning for bad is model the if because it, ignore to

imagina- of style this with endowed being agents of example an for IYA See tion.

پیوست آ

مطالب تكميلي

پیوستهای خود را در صورت وجود میتوانید در این قسمت قرار دهید.

- : 1 R. S. Sutton and A. G. Barto. Reinforcement learning: An introduction. MIT press, 2018.
- [2] R. J. Williams. Simple statistical gradient-following algorithms for connectionist reinforcement learning. *Machine learning*, 8(3-4):229–256, 1992.
- [3] J. Schulman, S. Levine, P. Abbeel, M. Jordan, and P. Moritz. Trust region policy optimization. In *International conference on machine learning*, pages 1889–1897, 2015.

واژهنامه

pallet	الف
robustness	heuristic ابتكارى
پشتیبان	ارزش worth
پوستهی محدب محدب	ارضاپذیریsatisfiability
upper envelope	strategy
پوششی covering پوششی	coalition
ت	ب
projective transformation	بارگذاریاloading
equlibrium	game
relaxation	برچسب برچسب
intersection	الماموريزى خطىاlinear programming
تقسیم بندی partition	integer programming
evolutionary	packing
توزیع شده distributed	best response
	maximum
ح	
جست و جوی جامع brute-force	پ
Pepth-First Search عمقاول	

واژهنامه

س	bin
constructive	
pay off, utility	E
ش	چالهچاله
شبه چند جمله ای quasi-polynomial	ح
شبه مقعر quasi-concave	حرکتمحرکت
ص	خ
صوری formal	خودخواهانه
ع	خوشهخوشه
rationalعاقل	د
agent-based	binary دودویی
عمل action	طرعان
عملغ غ	
عمل عمل غائب missing	دوگان
غ غائب غائب decentralized	الله عند الله الله الله الله الله الله الله الل
غ غائب غائب decentralized	الله عند الله الله الله الله الله الله الله الل
غ غائب	الله عند الله الله الله الله الله الله الله الل
غ غائب غائب decentralized غائب غيرمتمركز degenerate	dual دوگان bimatrix دو ماتریسی رأس vertex رفتار رفتار
غ غائب	dual

واژهنامه

عدر gallery هنر عالم هنر عالم عند المالية على المالية عند المالية عند المالية عند المالية عند المالية عند	کمینه کمینه
نگهباننگهبان	
تمایه نمایه	•
نوبتینوبتی	مجموع زیرمجموعهها
	set
و	محور
facet	mixed
	مخفى hidden
هـ	مستوى
price of anarchy (POA) شوب	مسطح planar
social cost اجتماعي اجتماعي	منطقی reasonable
price of stability (POS) هزینهی پایداری	موازیparallel
ى	ن
edge	نتیجهی نهایی outcome
isomorphism	تش Nash
	fixed point نقطه ثابت

Abstract

We present a standard template for typesetting theses in Persian. The template is based

on the X $_{\overline{A}}$ Persian package for the L $_{\overline{A}}$ X type setting system. This write-up shows a sample

usage of this template.

 ${\bf Keywords:}\ {\bf Thesis,}\ {\bf Type setting,}\ {\bf Template,}\ {\bf X}_{\overline{\bf J}}{\bf Persian}$

Sharif University of Technology

Department of Computer Engineering

M.Sc. Thesis

A Standard Template for Typesetting Theses in Persian

By:

Hamid Zarrabi-Zadeh

Supervisor:

Dr. Supervisor

September 2017